

Posudek diplomové práce Terezy Machové
Verdiho a Auberův Maškarní ples v Praze 19. století

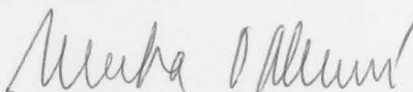
Tereza Machová se ve své diplomové práci zaměřila na inscenační proměny podob Auberovy a Verdiho opery na stejný námět, které byly shodou okolností obě ve své české premiéře v Prozatímním divadle uvedeny v těsném sousedství v sezóně 1868/69, v překladu Emanuela Züngela, jako *Maškarní ples krále Gustava III* v Auberově případě a *Un ballo in maschera (Gustav III.)* v případě Verdiho. Obě díla patří mezi ty opery, jejichž provádění díky možným politickým implikacím vyvolávalo na jejich cestě po evropských jevištích čas od času jisté problémy podle momentální politické situace.

Machová se ve své práci soustřeďuje na provozovací praxi těchto oper na české operní scéně 19. století s hlavním důrazem na Prozatímní divadlo, přičemž pochopitelně bere v úvahu i jejich předchozí pražská provedení v německém jazyce i následné uvádění v Národním divadle. Jako východisko shrnuje historickou problematiku úprav těchto oper vyvolaných cenzurními požadavky vůbec, to znamená, charakterizuje proměny jejich tvaru, zejména změny libret, které se mohly stát základem pražských inscenací. Pramenným východiskem se pro ni stal nejen soubor kritik z pražského tisku, ale i materiály uložené v Hudebním archivu Národního divadla. Zde objevila k Auberově zpěvohře českou nápovědní a režijní knihu, a také nápovědní knihu sloužící pro německou scénu a partituru užívanou oběma operními domy s vrstvami škrťů a úprav, v případě Verdiho pak českou nápovědní knihu. Jako další prameny sloužila tištěná libreta, divadelní cedule a almanachy.

Tím, že diplomantka shromáždila, podrobně popsala a shrnula dostupné materiály k provozovací praxi obou oper, které se pokusila interpretovat v dobovém divadelním kontextu, vznikla cenná monografická sonda včetně podrobné dokumentace, která právě svou komplexností ukazuje možnost nových pohledů na pražskou divadelní praxi, jejíž posuzování se stále ještě pohybuje spíše v rámci stereotypních vzorců vytvořených na základě omezeného výběru pramenného materiálu. Práce tak představuje nejen konkrétní příspěvek k historii uvádění obou oper v Praze 19. století, zaměřované v evropském kontextu zejména k recepci politické problematiky námětu, ale tím, že se zabývá podrobně scénou, režii a interpretační úrovní jednotlivých představení, také příspěvek k pražské každodenní inscenační praxi vůbec a v neposlední řadě má svou výpovědní hodnotu i k úrovni a zájmům pražské hudební kritiky. Výsledky své rešerše v Hudebním archivu Národního divadla pak nepřímo znovu poukázaly na potřebnost systematického průzkumu jeho fondů ukrývajících cenné historické materiály, který tato instituce plní především funkci provozního servisu nemůže sama zvládnout.

Tereza Machová prokázala ve své diplomové práci píli a pečlivost, vytříbený smysl pro heuristiku a schopnost kritického myšlení při hledání otázek, které prameny kladou. Doporučuji, aby její diplomová práce byla přijata k obhajobě.

9. 9. 2006

Doc. PhDr. Marta Otlová